

Rovatszerkesztői bevezető – Kollaboratív professzionizmus és tanuló szakmai közösségek a felsőoktatásban

Fűzi Beatrix – Horváth László

A felsőoktatás minőségfejlesztési diskurzusaiban az utóbbi években egyre inkább előtérbe kerülnek a hallgatóközpontú megközelítések, miközben az oktatói jóllét és a támogató szakmai közeg szerepe gyakran háttérbe szorul. A modern egyetemi környezet kihívásai (például az elszigetelődés, a növekvő terhelés, a teljesítménykényszer stb.) azonban rávilágítanak arra, hogy a minőségi oktatás elengedhetetlen feltétele a mentálisan kiegyensúlyozott, motivált oktató. Ebben a kontextusban kap kiemelt jelentőséget a kollaboratív professzionizmus (collaborative professionalism), valamint a szakmai tanulóközösségek (professional learning communities/faculty learning communities) tudatos építése. Ezek a hálózatok nem csupán a pedagógiai és módszertani megújulás színterei, hanem olyan erős közösségi megtartóerővel bíró, protektív közegek is, amelyek hatékonyan csökkentik a szakmai izolációt, növelik az oktatói rezilienciát, és rendszerszinten járulnak hozzá a kiegészítés megelőzéséhez.

Ezt a tágabb, intézményfejlesztési és közösségépítési nézőpontot ragadja meg és gazdagítja új, személyes tapasztalatokon alapuló megközelítéssel rovatunk legfrissebb írása. Szerzőink az ELTE EDUFlow programjának esettanulmányán keresztül mutatják be, hogy egy alapvetően digitális oktatásmódszertani képzés miként válhat az oktatói jóllétet támogató, nem várt intervencióvá. A tanulmány részletesen elemzi a program során azonosított és megtapasztalt protektív tényezőket, mint például a támogató szakmai közösség formálódását, az oktatói identitás megszilárdítását, a tudományterületeken átívelő kapcsolatok létrejöttét és a munka-magánélet egyensúlyának tudatosabb megteremtését.

Várjuk Olvasóink véleményét, reflexióit az oktatói jóllét stratégiai jelentőségével és a felvetett kérdésekkel kapcsolatban.

Kulcsszavak: felsőoktatási oktatók, kollaboratív professzionizmus, tanuló szakmai közösség, EDUFlow

DOI: 10.37205/TEL-hun.2025.3.04

Editorial Introduction – Collaborative Professionalism and Professional Learning Communities in Higher Education

In recent years, higher education quality enhancement discourses have increasingly focused on student-centred approaches, while the role of faculty well-being and a supportive professional environment is often overshadowed. However, the challenges of the modern university environment (e.g. isolation, increasing workloads, and performance pressure, etc.) highlight that the essential foundation of quality education is a mentally balanced, motivated educator. In this context, collaborative professionalism and the conscious building of professional learning communities are of paramount importance. These networks are not only arenas for pedagogical and methodological renewal but also protective environments with strong community retention power, which effectively reduce professional isolation, increase faculty resilience, and systematically contribute to burnout prevention.

Our latest article captures this broader institutional development and community-building perspective and enriches it with a new approach based on personal experiences. Through the case study of the ELTE EDUFlow program, our authors demonstrate how a primarily digital teaching methodology training course can become an unexpected intervention supporting faculty well-being. The study analyzes in detail the protective factors identified and experienced during the programme like the formation of a supportive professional community, the consolidation of teaching identity, the establishment of interdisciplinary relationships, a more conscious effort to achieve a better work-life balance. We look forward to our readers' views and reflections on the strategic importance of faculty well-being and the questions raised.

Keywords: higher education teachers, collaborative professionalism, professional learning community, EDUFlow
